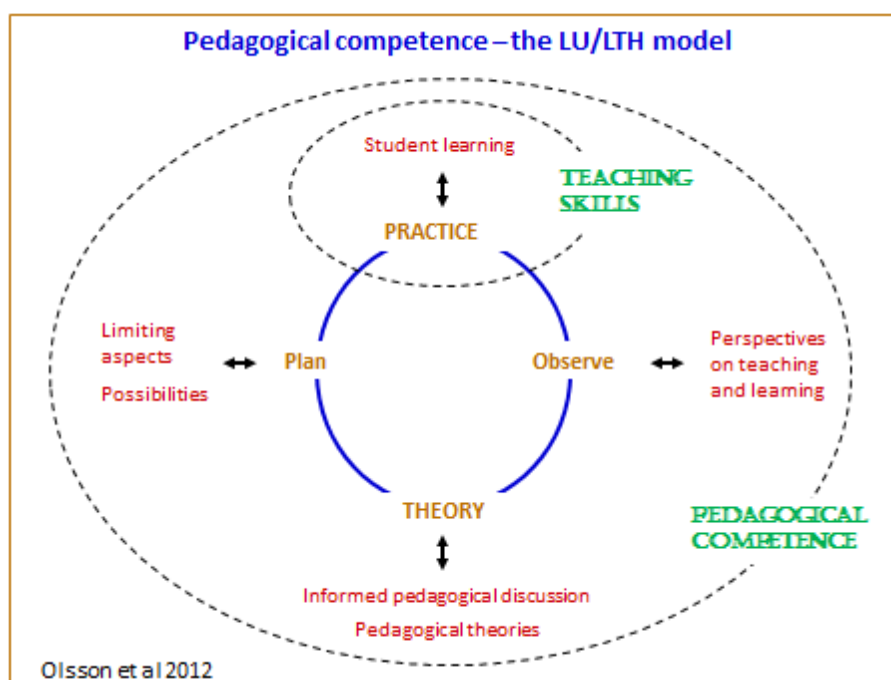

Fremragende underviser¹

Meritteringsordning *Fremragende underviser (Excellent teaching practitioners)* og Fakultetets pedagogiske akademi ble vedtatt av Fakultetsstyret ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, UiB, 16 juni 2016. Ordningen er en del av fakultetets kvalitetsfremmende tiltak, og har som mål å premiere og synliggjøre ekstraordinær innsats for kvalitetsutvikling i utdanningen, heve status på undervisning, samt å styrke en kollegial lærerkultur med en forskende tilnærming til undervisning.

Ordningen er inspirert av en tilsvarende meritteringsordning på Lunds Tekniska Høgskole, Lunds Universitet², og deres modell for pedagogisk kompetanse (Olsson et al. 2010, Olsson & Roxå 2013). Undervisere som blir tildelt status som ETP/Fund danner fakultetets Pedagogiske Akademi, og skal bidra til en kollegial undervisningskultur ved fakultetet. Basert på prinsippene bak Scholarship of Teaching and Learning skal de ta ansvar for, og delta i, faglig, pedagogisk og didaktisk utviklingsarbeid, gjennom å dele erfaring og fremme utveksling gjennom kollegiale fora for undervisningsutvikling og gjennom veiledning (mentorskap) av kolleger. Fakultetets Pedagogiske Akademi forvalter, i samarbeid med fakultetet, midler til pedagogisk/didaktisk utviklingsaktivitet.

Figur 1. Forholdet mellom undervisningskompetanse og pedagogisk kompetanse. Olsson et al. 2012.

¹ Dokumentet tar utgangspunkt i notat fra arbeidsgruppen om meritteringsordning ved MN-fakultetet, vedtak til Fakultetsstyret 16. Juni 2016, Utlysning - fremragende underviser - Excellent Teaching Practitioners 30. Juni 2016 og notat fra møtet i Styringsgruppen for vurdering av søknader om status som fremragende underviser. Dokumentet er revidert i forbindelse med ny utlysning våren 2018 og ny utlysning høsten 2020.

² <https://www.lth.se/genombrottet/lths-pedagogiska-akademi/>

Kriterier for tildeling av status som ETP / Fund ved MN:

Status som Fremragende underviser tildeles undervisere på bakgrunn av søknad og en påfølgende vurdering foretatt av en bedømmelseskomité. Søkeren skal i søknaden og vedleggene beskrive, analysere, diskutere og dokumentere et systematisk og målrettet arbeid med utdanningskvalitet inn mot fire kriterieområder forankret i prinsippene bak Scholarship of Teaching and Learning (SoTL):

1. Fokus på studentenes læring

- Søkeren har tydelig fokus på studentenes læring i all sin undervisningsvirksomhet.
- Søkeren har et bevisst forhold til sammenhengen mellom undervisningsform, læringsutbytte, vurderingsform, og typer av læring.
- Det er en tydelig og begrunnet sammenheng mellom søkerens grunnleggende oppfatninger om undervisning og læring, og undervisningsvirksomhet.
- Søkeren har gode relasjoner til studentene, og etterspør og reagerer konstruktivt på tilbakemeldinger fra studentene.

2. En klar utvikling over tid

- Søkeren har bevisst og systematisk tilstrebet å videreutvikle undervisningsform og innhold for å støtte opp under studentenes læring
- Søkeren har idéer og planer for fortsatt utviklingsarbeid og videreutvikling av sin egen undervisningskompetanse og praksis i fremtiden.

3. En forskende tilnærming

- Søkeren planlegger, kartlegger, vurderer og modifierer sin undervisningspraksis med henblikk på hva og hvordan en best støtter opp under studentenes læring
- Søkeren reflekterer over sin egen undervisningsvirksomhet i lys av universitetspedagogisk teori og fagdidaktisk kunnskap
- Søkeren driver forskningsbasert utdanning, både i form av at det faglige innholdet er basert på oppdatert og aktuell forskning i faget, og at studentene tar i bruk elementer fra forskningsprosessen i sitt læringsarbeid

4. En kollegial holdning og praksis

- Søkeren deler erfaringer med andre og samhandler konstruktivt med studenter og kollegaer for å utvikle undervisningen og undervisningskvaliteten
- Søkeren samhandler med andre gjennom gjensidig erfaringsutveksling, for eksempel i diskusjoner, på konferanser og gjennom publikasjoner.
- Søkeren bidrar til å oppfylle institusjonens strategiske mål for utdanningskvalitet

Søknaden

I søknaden skal underviseren gjøre rede for hvordan hun eller han i sin egen undervisning bevisst og systematisk over tid har arbeidet med utdanningskvalitet for å fremme og utvikle studentenes læring. Videre skal søkeren vise hvordan hun eller han har delt sine erfaringer med andre og bidratt til fellesskapet.

Med støtte i litteratur og andre kilder skal søkeren problematisere og reflektere over sine valg av undervisnings- og vurderingsformer, og belyse hvordan hun eller han ved hjelp av litteraturen har utviklet sin praksis knyttet til studentenes læring og sin egen undervisning.

Søknaden skal inneholde dokumentasjon i form av et utvalg eksempler fra egen undervisningspraksis som viser hva, hvordan og hvorfor undervisningen ble gjennomført slik, og hvordan disse valgene og praksisene støtter opp om studentenes læring. Eksempelene skal understøttes av dokumentasjon av undervisningens omfang og innhold, av effekt eller innflytelse på studentens læring, og av hvordan søkeren har forholdt seg til og bygget videre på erfaringer og tilbakemeldinger.

Søknadens utforming og innhold skal knyttes til kriteriene beskrevet ovenfor.

Søknadens innhold og vedlegg

1. Søknaden - Undervisningsportefølje

Søknaden/undervisningsporteføljen er et personlig dokument med eksempler fra underviserens undervisningspraksis som dokumenterer søkerens kvalifikasjoner inn mot de fire kriterieområdene ovenfor. Den skal inneholde underviserens refleksjoner rundt læring og undervisning, og skal baseres på søkerens egne erfaringer og kunnskaper i samspill med pedagogisk / fagdidaktisk litteratur.

- Søknaden skal gi innsyn i hvordan underviseren forstår forholdet mellom læring og undervisning i sin undervisningspraksis.
- Gjennom eksempel fra egen undervisningspraksis og valgte tema skal søkeren redegjøre for sitt personlige pedagogiske grunnsyn og undervisningskompetanse. Utvalget av eksempler skal begrunnes, og de skal belyse og utdype tema og forhold som ut fra det pedagogiske grunnsynet fremstår som viktige.
- Søknaden skal også dokumentere hvordan søkerens innsats bidrar til å oppfylle institusjonens og enhetens strategier for utdanningskvalitet.
- Søknaden skal ha vedlegg med dokumentasjon som understøtter tema og eksempel brukt i søknaden

Søknadens totale omfang, inkludert diskusjon av eksempler fra egen undervisning, skal være på maks 10 sider.

2. Undervisnings-CV som dokumenterer

- Pedagogisk kompetanse og universitetspedagogiskutdanning
- Undervisningsvirksomhet
- Pedagogisk FoU (forskning og utviklingsarbeid)
- Erfaringsdeling, formidling og publisering knyttet til undervisningsvirksomhet og universitetspedagogisk utvikling – både i og utenfor eget fagmiljø
- Utmerkelser og priser

Bedømming/vurdering

Den mest sentrale delen av vurderingen er underviserens søknad /undervisningsportefølje, og bedømmelsen skjer kvalitativt i henhold til kriteriene beskrevet ovenfor og med to hovedperspektiv: **søkerens helhetstenkning og graden av forskende tilnærming** til undervisning og undervisningsutvikling.

ETP skal tildeles for en gjennomtenkt og velutviklet pedagogisk praksis innenfor fagdisiplinen, og styringsgruppen for bedømmelsen settes sammen primært av representanter fra de aktuelle disiplinene, supplert med studentrepresentanter og representanter med erfaring fra bedømming av pedagogisk kompetanse. Deler av komiteen utgår fra fakultetets Pedagogiske akademi og ekstern representasjon blant bedømmerne sikres ved å supplere komiteen med medlemmer fra andre institusjoner. Komiteen ledes av fakultetets visedekan for utdanning.

Styringsgruppen gjennomgår alle søknader og vurderingsrapporter, og tar endelig beslutning om hvilke søkere som skal kalles inn til intervju. Intervju med aktuelle søkere blir foretatt av medlemmer av styringsgruppen. Intervjuet skal komplementere søknaden og undervisningsporteføljen, særlig i forhold til pedagogisk grunnsyn og egen undervisningspraksis – og hvordan disse utgjør en integrert helhet. Intervjuet skal i hovedsak følge søknaden slik at underviseren får mulighet til å utdype og utvikle tema og eksempel.

Endelige vurderingsrapporter for hver enkelt søker blir behandlet av styringsgruppen som sender anbefaling til fakultetsstyret. Det er fakultetsstyret som gjør endelig vedtak om tildeling av status som fremragende underviser og opptak til Fakultetets Pedagogiske akademi.

Vurdering av søkerne – vurderingsgruppens arbeid og rapport

Et viktig formål med ordningen er å støtte underviseres utvikling. Den endelige vurderingsrapporten – enten den anbefaler merittering, eller ikke – skal derfor gi gode tilbakemeldinger til søkeren med tanke på videre utvikling.

For å kvalifisere til status som fremragende underviser må søkere oppfylle alle kriterier og dokumentere dette i omfang og karakter gjennom søknad, undervisningsportefølje og dokumentasjon. For at status skal kunne tildeles må kriteriene utvilsomt være oppfylt.

Søkeren vurderes i henhold til alle kriteriepunkter, og rapporten beskriver og vurderer søkerens kvalifikasjoner opp mot hvert kriterieområde. Bedømmelsen skjer kvalitativt i henhold til kriteriene og med to hovedperspektiv: **søkerens helhetstenkning og graden av forskende tilnærming** til undervisning og undervisningsutvikling. Rapporten avsluttes med en helhetlig vurdering og eventuell anbefaling om tildeling av status som fremragende underviser.

Relevante lenker

- Stortingsmelding 16 Kultur for kvalitet: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20162017/id2536007/?ch=1>
- Det pedagogiske akademi ved MN-fakultetet: <https://www.uib.no/pedagogiskakademi>
- Utfyllende om ordningen og kriterier: https://wiki.uib.no/matnat/images/e/e2/Beskrivelse_og_kriterier_for_tildeling.pdf
- Fakultetsstyresaken om etablering av ordningen: http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/42-etablering_av_meriteringsordning_excellent_teaching_practitioner_0.pdf
- Lunds pedagogiske akademi: <https://www.lth.se/genombrottet/lths-pedagogiska-akademi/>

Referanser

Thomas Olsson & Torgny Roxå (2013): Assessing and rewarding excellent academic teachers for the benefit of an organization, *European Journal of Higher Education*, 3:1,40-61.

Thomas Olsson, Torgny Roxå & Katarina Mårtensson (2010): Pedagogical competence – a development perspective from Lund University. In: Ryegård, Å. Ed. *A Swedish perspective on Pedagogical Competence*. Uppsala University, pp. 121-132